

DISTINS REPRESENTANT AL MEDICINEI CLASICE CU REMARCABILE VIZIUNI INOVATIVE ACADEMICIANUL GHEORGHE PALADI LA 95 DE ANI

**Născut la 9 mai 1929, în satul Buiucani, suburbie a Chișinăului.
Medic, domeniile de cercetare: obstetrică și ginecologie.**

**Doctor habilitat în medicină (1966), profesor universitar (1967),
membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (1993).**

Născut la 9 mai 1929 în satul Buiucani, suburbie a Chișinăului, Gheorghe Paladi studiază consecutiv la Școala primară din localitate, la Liceul „Alec Russo” și la Școala medie nr. 4 din Chișinău. În anul 1946 este înmatriculat la Facultatea de Medicină a Institutului de Medicină din Chișinău. În anii 1952–1954 își continuă studiile la secundariatul clinic în cadrul Catedrei de Obstetrică și Ginecologie a Institutului de Medicină din Chișinău. Susține teza de doctor în științe medicale la vârsta de 27 de ani (1957), iar cea de doctor habilitat – la 37 de ani, în 1966. În 1967 i se conferă titlul didactic de profesor universitar, fiind cel mai tânăr profesor universitar la disciplina de obstetrică și ginecologie din spațiul ex-sovietic.

În perioada 1967–1999 a fost șef al Catedrei de Obstetrică și Ginecologie, fondează și consolidează o prestigioasă școală științifică în domeniul respectiv. Este conducătorul științific a peste 35 de teze de doctor și de doctor habilitat în medicină, contribuind la formarea unei pleiade de cercetători de certă calitate, discipoli săi activând astăzi în diverse instituții din Republica Moldova și de peste hotare (România, Ucraina, Canada, Israel, Italia). A promovat instruirea prin rezidențiat, potrivit criteriilor europene.

Activitatea sa științifică și didactică de la bun început a fost coroborată cu activitatea zilnică de medic clinician, această experiență oferindu-i o viziune complexă asupra domeniului sănătății mamei și copilului. În anii 1950–1960, la începuturile carierei sale, 80 la sută dintre femei nașteau acasă în lipsa de instituții medicale și de cadre medicale calificate. La inițiativa lui Gheorghe Paladi, în localitățile rurale s-au deschis case de

naștere, s-a decis externarea timpurie a lăuzelor la a 4-a sau a 5-a zi a perioadei postnatale, fiind redusă considerabil morbiditatea septico-purulentă a mamelor și a nou-născuților. La mijlocul anilor 1960, lansează ideea fondării Institutului Mamei și Copilului. Prin tot ce a realizat și a urmat, acad. Gheorghe Paladi este considerat fondatorul serviciului obstetrical-ginecologic în Republica Moldova. Preocupat mereu de problemele fertilității, comportamentului reproductiv, speranței de viață ș.a., la inițiativa sa este constituit, în anul 1997, în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, Centrul de Cercetări Medicale și Socio-Demografice ale Familiei pe lângă Academia de Științe a Moldovei. Printre obiectivele sale se numără realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniul demografic, elaborarea prognozelor demografice; oferirea suportului analitico-informațional, de consultanță și expertiză științifică instituțiilor de stat în procesul de elaborare a strategiilor și programelor în domeniul populației și dezvoltării ș.a..

Dirjecțiile științifice prioritare ale acad. Gheorghe Paladi vizează infecțiile congenitale: antroponoza toxoplasmozei în patologia obstetricală și pediatrică; fiziologia și patologia sistemului feto-placental; epidemiologia, diagnosticul și tratamentul tumorilor benigne ale uterului; endoscopia în diagnosticul și tratamentul patologiei ginecologice; evoluția și pronosticul proceselor demografice în R. Moldova; nașterea prematură, copilul prematur.

Pentru prima dată în Republica Moldova, academiianul Gh. Paladi folosește substanțele radioactive (izotopii de P32 și I131) în unele studii științifice, care mai

târziu au fost aplicate cu succes în practica medicală a multiplelor discipline. Demonstrează valoarea reacțiilor imunologice în stabilirea maladiei toxoplasmice, toxicitatea preparatului Daraprim, folosit pe larg în tratamentul acestei infecții. Pentru prima dată, introduce în practica ginecologică din Moldova endoscopia în diagnosticul și tratamentul patologiilor ginecologice. În acest scop au fost pregătite și instruite cadre medicale în domeniul endoscopiei din rândul medicilor autohtoni și celor din România. O direcție științifică importantă vizează tumorile benigne ale uterului, pentru prima dată fiind elaborat tratamentul conservativ nonhormonal al acestora. Implementează metodele transvaginale-transcervicale de întrerupere a sarcinii – o nouă clasificare a gestozelor tardive, precum și conduita sarcinii și nașterii la pacientele respective. A propus o nouă clasificare a hemoragiilor uterine și tratamentul acestora în perioada menopauzei prin termoplaștia endometrială.

Acad. Gheorghe Paladi este autorul a peste 600 de lucrări științifice, inclusiv 12 monografii și 4 manuale, 45 de lucrări metodico-didactice, 10 brevete de invenție. A fost organizatorul a două congrese unionale (al XII-lea și al XIV-lea) ale obstetricienilor și ginecologilor (1969 și 1983), precum și a două congrese similare republicane (1972 și 1993); responsabil de organizarea Conferinței republicane a medicilor-pediatri și obstetricieni-ginecologi (1977), a primului Congres al moașelor din Republica Moldova (1976); inițiatorul și organizatorul a trei simpozioane unionale, care și-au ținut lucrările la Chișinău, Moscova și Samarkand (anii 1976, 1977, 1978). A fost membru al Consiliului redacțional al revistei «Акушерство и гинекология», membru al Consiliului redacțional al revistei „Buletin de perinatologie”.

În anul 1993 a fost ales membru titular al Academiei de Științe a Republicii Moldova; în anii 1994–1999 a fost membru al Prezidiului AȘM, executând concomitent și funcția de președinte al Consiliului de Experți al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova. Din 1999 a condus clinica maternității Spitalului Clinic Municipal nr. 1 din Chișinău.

Autoritatea academicianului Gh. Paladi a cunoscut o linie ascendentă de-a lungul anilor, meritele sale fiind recunoscute departe de hotarele țării. Este membru al Societății Europene de Obstetrică și Ginecologie; membru al Biroului Executiv al Societății Internaționale de Psihologie și Medicină Prenatală și Perinatală; membru de onoare al Societății Române de Obstetrică și Ginecologie; Om Emerit în Științe (1977); membru al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

și al Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare, membru de onoare al Societății Internaționale de Psihologie și Medicină Prenatală și Perinatală (1978), membru al Academiei din New-York (1995), membru al Uniunii Internaționale pentru Studiarea Populației (2005); membru de onoare al Societății Române de Obstetrică și Ginecologie; membru de onoare al Academiei de Științe Medicale din România (2010).

În perioada 1962–2008, acad. Gh. Paladi a participat la 18 congrese internaționale cu rapoarte științifice consacrate diverselor aspecte în domeniul obstetricii, ginecologiei și demografiei, fapt ce a contribuit substanțial la promovarea imaginii Republicii Moldova pe plan internațional. Prestigiul științific al savantului este confirmat prin titluri onorifice și distincții importante, conferite pentru merite incontestabile înregistrate în domeniul de referință: Eminent al Ocrotirii Sănătății (1957); Om Emerit (1978); „Ordinul Republicii” (1995); laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova în domeniul Științei, Tehnicii și Producției (2001); Medalia „Nicolae Testemițanu” (2004); Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Moldovei (2006); Premiul Academiei de Științe a Moldovei pentru realizări performante în domeniul medicinei în anul 2008 (2009), laureat al Galei de premiere în sănătate a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și Organizației Mondiale a Sănătății (2012). În semn de înaltă apreciere și recunoștință pentru activitatea de peste jumătate de secol în cadrul Spitalului Clinic Municipal nr. 1 din Chișinău. Consiliul Municipal Chișinău, pe 9 iunie 2020, i-a conferit IMSP Spitalul Clinic Municipal nr. 1 numele „Gheorghe Paladi”.

Format în spiritul medicinei clasice, acad. Gheorghe Paladi a contribuit esențial la cunoașterea medicală, fiind mereu deschis inovațiilor și evoluțiilor moderne în medicină. Venerabila vârstă de 95 de ani este un prilej special pentru întreaga comunitate medicală, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” de a aduce un omagiu marelui savant și medic Gheorghe Paladi. La mulți ani inspirați cu sănătate și pace, stimate Domnule Academician!

Acad. Ion TIGHINEANU,
Acad. Eva GUDUMAC,
M. c. al AȘM Emil CEBAN,
Acad. Stanislav GROPPA,
Dr. hab. Olga CERNETCHI,
Dr. hab. Ina PALII,
Dr. Leonid CHIȘLARU